

BILTEN
Europski poslovi u Hrvatskom saboru

Bilten Europski poslovi u Hrvatskom saboru mjeseca je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja	Bilten br. 69
Odgovor EU-a na pandemiju Covida-19	Svibanj 2020.
Drugi gospodarski paket mjera Europske komisije	Sadržaj: str.
Europska komisija objavila je 2. travnja 2020. drugi paket mjera za ublažavanje gospodarskih učinaka krize uzrokovane izbijanjem pandemije Covida-19 koji je predstavila u Komunikacijskom dokumentu "Odgovor na koronavirus: iskoristimo svaki raspoloživi euro za spašavanje života i osiguravanje izvora prihoda, COM(2020) 143 ".	Tema broja 1
U Komunikaciji se ističe kako se novim paketom mjera prvenstveno pomaže ljudima što uključuje osiguravanje potrebne opreme najizloženijim radnicima, volonterima koji pomažu najugroženijima, pomoć radnicima, poslodavcima, malim poduzećima i samozaposlenima.	Zakonodavne aktivnosti HS-a u europskim poslovima 4
Ukratko o paketu:	Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije 6
Komisija predlaže uspostavu programa SURE , novog instrumenta solidarnosti EU-a kojim bi se radnicima pomoglo da sačuvaju prihode, a poduzećima da opstanu i zadrže zaposlene. Program EU-a za ublažavanje rizika od nezaposlenosti osigurat će finansijsku pomoć zajmovima do najviše 100 milijardi eura.	Iz Europskog parlamenta 8
Komisija predlaže da se Fond europske pomoći za najpotrebitije prilagodi kako bi se hrana i dalje mogla isporučivati onima kojima je najpotrebnija, bez ugrožavanja sigurnosti onih koji je isporučuju i onih koji je primaju.	Meduparlamentarna suradnja u Europskoj uniji 11

Komisija predlaže konkretne mјere **pomoći europskim ribarima i poljoprivrednicima** koji su presudni za opskrbu hranom i preživljavanje lokalnih zajednica.

Prema prijedlogu Komisije, **svaki raspoloživi euro iz europskih struktturnih i investicijskih fondova** trebalo bi iskoristiti za odgovor na koronavirus. Fleksibilnost je maksimalna: nema ograničenja za prijenose među fondovima i regijama, nema ograničenja potrošnje po cilju politike, nema postavljanja uvjeta za sufinciranje.

Komisija predlaže da se **svaki raspoloživi euro iz ovogodišnjeg proračuna EU-a preusmjeri** u novi instrument solidarnosti EU-a **za spašavanje života** i tako državama članicama stavi na raspolaganje tri milijarde eura za upravljanje ovom javnozdravstvenom krizom.

Investicijska inicijativa plus kao odgovor na koronavirus (CRII+)

Komisija je predložila Investicijsku inicijativu plus kao odgovor na koronavirus koja omogućuje mobilizaciju svih neiskorištenih sredstava iz struktturnih fondova (Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond) i Kohezijskog fonda kako bi se odgovorilo na posljedice krize javnog zdravlja za gospodarstva i društva EU-a. Mjere prve Investicijske inicijative iz ožujka nadopunjaju se uvođenjem izvanredne fleksibilnosti kojom se omogućuje da se sva neiskorištena sredstva iz europskih struktturnih i investicijskih fondova mogu u potpunosti mobilizirati. Ta je fleksibilnost ostvarena mogućnostima prijenosa između tri fonda kohezijske politike (Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda i Kohezijskog fonda), prijenosima između različitih kategorija regija i fleksibilnošću u pogledu tematske koncentracije.

Postojat će i mogućnost stope sufinanciranja sredstvima EU-a u iznosu od 100 % za programe kohezijske politike u obračunskoj godini 2020. – 2021., čime će se državama članicama omogućiti da u potpunosti iskoriste financiranje sredstvima EU-a za provedbu mjera povezanih s krizom. Paket CRII+ ujedno pojednostavnjuje postupovne korake povezane s provedbom programa, korištenjem finansijskih instrumenata i revizijom.

Nadalje, CRII+ pruža potporu najpotrebitijima jer se mijenjaju pravila Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD). Primjerice, omogućit će se dostava pomoći u hrani i osnovnih potrepština putem električnih vaučera te će se osigurati zaštitna oprema, čime se smanjuje rizik od kontaminacije. Također, mjere će se moći financirati u iznosu od 100 % za obračunsku godinu 2020. – 2021.

Osim toga, izmjenama Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) omogućit će se fleksibilnija preraspodjela finansijskih sredstava u okviru operativnih programa u svakoj državi članici i jednostavniji postupak za izmjenu operativnih programa s obzirom na uvođenje novih mјera. Izmjenama će se pružiti potpora za privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti i za prekid proizvodnje i dodatne troškove koje snose uzgajivači u akvakulturi i organizacije proizvođača za skladištenje proizvoda ribarstva i akvakulture.

O drugom paketu mјera Komisija se intenzivno savjetovala s državama članicama, Europskim parlamentom i odgovarajućim sektorima te je uzela u obzir više od 200 pojašnjenja i savjeta koje je primila od nacionalnih tijela u vezi s mјerama koje su ta tijela poduzela u okviru CRII-ja kao odgovor na krizu.

Većina predloženih mјera usvojena je i objavljena u Službenom listu EU-a:

- Uredba (EU) 2020/558 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni uredbi (EU) br. 1301/2013 i (EU) br. 1303/2013 u pogledu posebnih mјera radi pružanja iznimne fleksibilnosti za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova u odgovoru na izbjivanje bolesti COVID-19, [SL L 130, 24. 4. 2020](#).
- Uredba (EU) 2020/559 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mјera kao odgovor na izbjivanje bolesti COVID-19, [SL L 130, 24. 4. 2020](#).
- Uredba (EU) 2020/560 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni uredbi (EU) br. 508/2014 i (EU) br. 1379/2013 u pogledu posebnih mјera za ublažavanje učinaka izbjivanja bolesti COVID-19 u sektoru ribarstva i akvakulture, [SL L 130, 24. 4. 2020](#).
- Uredba (EU) 2020/561 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) 2017/745 o medicinskim proizvodima u pogledu datumâ primjene određenih njezinih odredaba, [SL L 130, 24. 4. 2020](#).
- Prijedlog uredbe Vijeća o uspostavi europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbjivanja bolesti COVID-19, [COM\(2020\) 139](#)

Paket Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus (CRII+):

- Konačno donošenje (EU, Euratom) 2020/537 izmjene proračuna br. 2 Europske unije za finansijsku godinu 2020., [SL L 126, 21. 4. 2020](#).
- Odluka (EU) 2020/547 Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2020. o mobilizaciji pričuve za nepredviđene izdatke za 2020. radi pružanja hitne pomoći državama članicama i daljnog jačanja mehanizma Unije za civilnu zaštitu/rescEU kao odgovor na izbjivanje bolesti COVID-19, [SL L 125, 21. 4. 2020](#).
- Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/538 od 17. travnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. u pogledu opsega ukupne razlike do gornje granice za obveze, [SL L 119/1, 17. 4. 2020](#).

- Uredba Vijeća (EU) 2020/521 od 14. travnja 2020. o aktivaciji hitne potpore na temelju Uredbe (EU) 2016/369 i izmjeni njezinih odredaba s obzirom na izbjeganje bolesti COVID-19, [SL L 117/3, 15. 4. 2020.](#)
- Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Odluke (EU) 2020/265 u pogledu prilagodbi iznosa mobiliziranih iz instrumenta fleksibilnosti za 2020. koji će se iskoristiti za migracije, priljeve izbjeglica i sigurnosne prijetnje, za hitne mjere u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 te za povećanje sredstava za Ured europskog državnog tužitelja, [COM \(2020\) 171](#)
- Komunikacija Komisije Vijeću i Europskom parlamentu – Tehnička prilagodba u vezi s posebnim instrumentima za 2020. (članak 6. stavak 1. točke (e) i (f) Uredbe Vijeća br. 1311/2013 o utvrđivanju višegodišnjeg finansijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020.), [COM\(2020\) 173](#)

Zajednički europski plan za ukidanje mjera ograničavanja širenja bolesti Covid-19

Komisija je u suradnji s predsjednikom Europskog vijeća 15. travnja 2020. predstavila [Zajednički europski plan](#) za postupno ukidanje mjera ograničavanja uvedenih zbog pandemije koronavirusa u kojem se, uzimajući u obzir specifičnu situaciju u svakoj državi članici, iznosi plan za postupno ukidanje mjera ograničavanja na temelju jasno definiranih kriterija. Naglašava se potreba za europskim pristupom i zajedničkim okvirom koji se temelji na znanosti usmjerenoj na zaštitu javnog zdravlja, koordinaciji među državama članicama kako bi se izbjegle negativne posljedice te poštovanju i solidarnosti.

U Zajedničkom europskom planu navedene su konkretnе preporuke koje bi države članice trebale uzeti u obzir pri planiranju ukidanja mjera ograničavanja:

- postupno djelovanje, odnosno ukidanje uvedenih mјera u fazama;
- postupna zamjena općih mјera s ciljanim;
- koordinirano ukidanje kontrola na unutarnjim granicama EU-a;
- postupno pokretanje gospodarske aktivnosti;
- postupno dozvoljavanje većih okupljanja, uzimajući u obzir specifičnosti različitih kategorija aktivnosti;
- nastavak informativne kampanje za sprečavanje širenja virusa;
- poticanje stanovništva na daljnje održavanje pojačane higijene i ograničene socijalne kontakte;
- trajno praćenje djelovanja i održavanje spremnosti za ponovno uvođenje strožih mјera ograničavanja u slučaju potrebe.

Kako se mјere ograničavanja budu postupno ukidale, potrebno je strateški planirati oporavak, revitalizaciju gospodarstva i povratak na put održivog rasta. To uključuje omogućavanje paralelnog prelaska na zelenije i digitalno društvo te izvlačenje pouka iz ove krize u pogledu spremnosti i otpornosti EU-a. Komisija će pripremiti plan oporavka na temelju dorađenog prijedloga za sljedeći Višegodišnji finansijski okvir (VFO) i ažuriranog Programa rada Komisije za ovu godinu.

Videokonferencija Europskog vijeća

Četvrtu po redu [videokonferencija](#) članova i članica EV-a održala se 23. travnja 2020. Razgovaralo se o napretku u različitim aspektima odgovora EU-a na izbjeganje bolesti Covid-19. Članovi i članice EV-a pozdravili su Zajednički europski plan za ukidanje mjera ograničavanja širenja bolesti Covid-19 kao i [Plan za oporavak: prema otpornijoj, održivijoj i pravednijoj Evropi](#) u kojem su definirana **četiri ključna područja djelovanja**: jedinstveno tržište, opsežni investicijski napor, globalno djelovanje EU-a i bolje upravljanje. Potvrdili su dogovor [Euroskupine](#) u uključivom formatu od 9. travnja 2020. o trima važnim sigurnosnim mrežama za radnike, poduzeća i države, koje zajedno čine paket vrijedan 540 milijardi eura i pozvali da paket bude funkcionalan do 1. lipnja 2020.

Članovi i članice EV-a usuglasili su se o početku rada na uspostavi **fonda za oporavak** koji će biti dostačne veličine i usmjeren na najteže pogodene sektore i zemljopisne dijelove Europe te služiti rješavanju tekuće zdravstvene krize. Zadužili su EK da analizira konkretne potrebe i hitno pripremi prijedlog razmjeran izazovu s kojim se suočavamo. U prijedlogu EK trebalo bi pojasniti kako je povezan s Višegodišnjim finansijskim okvirom (VFO), koji će u svakom slučaju trebati prilagoditi u cilju prevladavanja trenutačne krize i njezinih posljedica. Euroskupina u uključivom formatu nastaviti će s pomnim praćenjem gospodarskog stanja i pripremom terena za snažan oporavak. Članovi i članice EV-a potvrdili su predanost nastavku pružanja potrebnog poticaja za rad na fondu za oporavak i VFO-u kako bi se što je prije moguće postigao uravnotežen sporazum.

Odgovor EU-a na izbijanje Covida-19 ima četiri prioriteta o kojima su se usuglasili članovi i članice EV-a, koji se redovito sastaju putem videokonferencija kako bi razmotrili i ocijenili odgovor EU-a na izbijanje bolesti Covida-19:

- ograničavanje širenja virusa,
- osiguravanje opskrbe medicinskom opremom,
- promicanje istraživanja u području liječenja i cjepiva,
- pružanje potpore radnim mjestima, poduzećima i gospodarstvu.

Osnovne informacije o odgovoru EU-a na izbijanje Covida-19 dostupne su [ovdje](#).

Kronologija aktivnosti Vijeća EU-a u vezi s Covidom-19 dostupna je [ovdje](#).

Zakonodavne aktivnosti Hrvatskoga sabora u europskim poslovima

Aktivnosti Odbora za europske poslove

Dostava stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a

Odboru za europske poslove dostavljena su 7. travnja 2020. stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a iz gospodarskog paketa Europske komisije za suzbijanje posljedica pandemije Covida-19.

Odbor za europske poslove proslijedio je 7. travnja stajališta sljedećim matičnim radnim tijelima: Odboru za regionalni razvoj i fondove Europske unije, Odboru za financije i državni proračun, Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo i Odboru za poljoprivredu.

Usvojena stajališta ne zastupaju se u Vijeću Europske unije za vrijeme hrvatskog predsjedanja, jer je Hrvatska kao predsjedateljica neutralna, već se prosljeđuju radi informiranja matičnih radnih tijela i Odbora za europske poslove.

Donošenje Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2020.

Odbor za europske poslove započeo je s postupkom donošenja Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2020. godinu bez provedene prethodne rasprave te elektroničkim putem zbog kasnije objave Programa rada Europske komisije za 2020., kao i posebne organizacije rada Sabora u uvjetima pandemije Covida-19.

Dopis predsjednika Odbora za europske poslove Domagoja Ivana Miloševića upućen je 14. travnja 2020. predsjednicima radnih tijela Hrvatskoga sabora, s prilozima: i) popisom izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata Europske unije objavljenih od 1. prosinca 2019. do 15. travnja 2020., te prioritetnih prijedloga u postupku donošenja i ii) Programom rada Europske komisije za 2020. godinu – Prilog I. – Nove inicijative. Radna tijela pozvana su da do 30. travnja 2020. elektroničkim putem dostave Odboru za europske poslove obavijest o prijedlozima zakonodavnih akata i prioritetnim prijedlozima u postupku donošenja te inicijativama Europske komisije iz svojeg djelokruga.

Tijekom hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije Hrvatska je pri odlučivanju u Vijeću neutralna te će postupanje po stajalištima Republike Hrvatske biti moguće tek od srpnja 2020., o čemu se vodilo računa prilikom sastavljanja popisa izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata EU-a i prioritetnih prijedloga u postupku donošenja.

Usklađivanje zakonodavstva

Hrvatski sabor je u travnju donio devet zakona usklađenih s pravom Europske unije:

PZE Br. prijedloga	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Rbr. čitanja	Vrsta postupka
PZE 855	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, s Konačnim prijedlogom zakona	9	16	donesen	1 i 2.	hitni
PZE 822	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija	9	16	donesen	2.	redovni
PZE 829	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci	9	16	donesen	2.	redovni
PZE 830	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama	9	16	donesen	2.	redovni
PZE 843	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava	9	16	donesen	2.	redovni
PZE 821	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji uglejnikovodika	9	16	donesen	2.	redovni
PZE 835	Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka	9	16	donesen	2.	redovni
PZE 844	Konačni prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2017/2394 Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za izvršavanje propisa o zaštiti potrošača i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2006/2004	9	16	donesen	2.	redovni
PZE 925	Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2019/1021 o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, s Konačnim prijedlogom zakona	9	16	donesen	1 i 2.	hitni

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenta Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljaju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela subsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 30. travnja 2020. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskom saboru ukupno 45 pravnih akata na hrvatskom jeziku, od toga 24 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 21 neobvezujući pravni akt.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela subsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

PRORAČUNI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za subsidijarnost
<u>COM (2020) 174</u>	Prijedlog uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2014.–2020.	2. 4. 2020. ...

ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za subsidijarnost
<u>COM (2020) 141</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera za nošenje s krizom uzrokovanim izbijanjem bolesti COVID-19	2. 4. 2020. ...

REGIONALNI RAZVOJ

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za subsidijarnost
<u>COM (2020) 138</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 i Uredbe (EU) br. 1301/2013 u pogledu posebnih mjera za osiguravanje iznimne fleksibilnosti pri upotrebi europskih strukturnih i investicijskih fondova u odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19	2. 4. 2020. ...

MEĐUNARODNA TRGOVINA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave	Rok za subsidiarnost
<u>COM (2020) 135</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1215/2009 o uvođenju izvanrednih trgovinskih mjera za zemlje i područja koji sudjeluju u Procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije ili su s njim povezani	3. 4. 2020. ...	
<u>COM (2020) 163</u>	Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju makrofinancijske pomoći partnerima u procesu proširenja i partnerima u susjedstvu u kontekstu krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19	28. 4. 2020. ...	

OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVSTVO I SIGURNOST HRANE

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave	Rok za subsidiarnost
<u>COM (2020) 144</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2017/745 o medicinskim proizvodima u pogledu datuma primjene određenih njezinih odredaba	3. 4. 2020. ...	
<u>COM (2020) 183</u>	Prijedlog uredbe Vijeća o privremenim mjerama koje se odnose na glavne skupštine europskih društava (SE) i europskih zadruga (SCE)	29. 4. 2020. ...	

RIBARSTVO

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave	Rok za subsidiarnost
<u>COM (2020) 142</u>	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1379/2013 i Uredbe (EU) br. 508/2014 u pogledu posebnih mjera za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19 u sektoru ribarstva i akvakulture	6. 4. 2020. ...	

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

Komunikacija o globalnom odgovoru EU-a na Covid-19, [JOIN\(2020\) 11](#)

U borbi protiv svjetske pandemije koronavirusa EU će s više od 15,6 milijardi EUR financijske pomoći podupirati partnerske zemlje u cijelom svijetu u ispunjavanju njihovih humanitarnih i sanitarnih potreba te jačanju zdravstvenih sustava.

Europska komisija i Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu uniju 8. travnja objavili su Zajedničku komunikaciju u kojoj su iznijeli planove za snažan ciljani odgovor EU-a kojim će se poduprijeti napor partnerskih zemalja u borbi protiv pandemije koronavirusa. Zajedničkim djelovanjem EU-a prvenstveno će se nastojati odgovoriti na trenutačnu zdravstvenu krizu i posljedične humanitarne potrebe, ojačati zdravstvene, vodoopskrbne i sanitarnе sustave partnerskih zemalja te njihove istraživačke kapacitete i pripravnost za suočavanje s pandemijom te ublažiti društvene i gospodarske posljedice krize.

Unijin odgovor temelji se na pristupu **Tim Europa**, čiji je cilj spasiti živote pružanjem brze i ciljane potpore europskim partnerima za borbu protiv pandemije. Kombiniraju se sredstva Unije, njezinih država članica i finansijskih institucija, osobito Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj kako bi se poduprlo partnerske zemlje i kad je riječ o kratkoročnim potrebama i kad je riječ o dugoročnim strukturnim učincima na društva i gospodarstvo. Prvi paketi mjera inicijative Tim Europa već se provode u neposrednom susjedstvu: u zemljama zapadnog Balkana, istočnog i južnog susjedstva.

Odgovor EU-a usmjeren je na humanitarne, zdravstvene, socijalne i gospodarske posljedice krize. EU se neće zaustaviti na finansijskoj potpori i drugim oblicima suradnje, nego će iskoristiti svoj cijeli skup trgovinskih i ulagačkih instrumenata i prometni sustav da osigura kontinuitet protoka robe i izbjegne dugoročne poremećaje opskrbe, posebno kad je riječ o ključnim medicinskim proizvodima i hrani.

Iz Europskog parlamenta

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta, Bruxelles, 16. – 17. travnja 2020.

Imajući u vidu izvanrednu situaciju u Europskoj uniji (EU) izazvanu pandemijom koronavirusa (Covid-19), Konferencija predsjednika Europskog parlamenta (EP) 19. ožujka 2020. usvojila je [revidirani kalendar](#) EP-a za 2020. godinu u skladu s kojim je 16. i 17. travnja 2020. u Bruxellesu održana plenarna sjednica EP-a kako bi zastupnici raspravljali i glasali o dodatnim hitnim mjerama za borbu protiv pandemije Covida-19. Poštujući [mjere predostrožnosti](#) za suzbijanje širenja Covida-19, primjenjen je alternativni postupak koji zastupnicima omogućava sudjelovanje u raspravama putem videokonferencije kao i [glasovanje na daljinu](#) putem e-pošte. Informativna bilješka o izbijanju pandemije novog koronavirusa Službe EP-a za usluge parlamentarnih istraživanja (EPRS) dostupna je [ovdje](#). Informacije o koordiniranom odgovoru EU-a na širenje koronavirusa i djelovanju EP-a dostupne su [ovdje](#), a informativni članak «Deset poteza EU-a u borbi protiv koronavirusa» [ovdje](#).

[Otvarajući plenarnu sjednicu](#) **predsjednik EP-a David Sassoli** izrazio je sućut obiteljima žrtava koronavirusa, a svima oboljelima poželio je da što prije ozdrave. Posebnu zahvalu izrazio je zdravstvenim djelatnicima koji se »nalaze na prvoj liniji borbe protiv virusa i koji zaslužuju svu potporu i divljenje na poslu koji obavljaju«. Zahvalio je i svim dobrovoljcima koji brinu za najranjivije osobe i pozdravio njihov angažman. Istaknuo je da je humanost europskih građana najveće bogatstvo EU-a te uputio zahvalu i svim onim djelatnicima koji omogućavaju »normalno« funkcioniranje našeg društva, poput djelatnika u sektoru poljoprivrede, telekomunikacija, sigurnosti, trgovine, osobito trgovcima koji rade na kasama u supermarketima, i sl.

Informirao je kako je EP otvorio svoje kuhinje u kojima se dnevno priprema 1000 obroka za zdravstvene djelatnike i za beskućnike. Lokalnim vlastima u tri sjedišta EP-a – Bruxellesu, Luxmebourgu i Strasbourg – EP je stavio na raspolaganje dio svojih zgrada za smještaj najranjivijih osoba i ili bolesnika, ukoliko za to postoji potreba. Izrazio je zahvalu službenicima EP-a koji omogućavaju nastavak rada EP-a na razini svih svojih tijela.

Istaknuo je kako je potrebno pokazati da europske institucije brinu o građanima i brane europske vrijednosti u ovim teškim vremenima, odnosno štite demokraciju i osluškuju potrebe europskih građana.

EU se uvelike zalaže kako bi pružila zajednički, koordinirani odgovor na potrebe država članica (dč) i svojih građana. EU treba iz ove krize izaći snažnija, otpornija i spremnija na krize u budućnosti, spremna nositi se sa svim izazovima koje donosi globalizirani svijet. Potrebno je osigurati potrebna sredstva za zdravstveni sektor i sektor istraživanja, ali i za sektor ribarstva, poljoprivredni sektor i poduzetnike. Naglasio je značaj zajedničkog djelovanja, osobito pri kontroli ukidanja zaštitnih mjera ograničavanja, te u tom smislu pozdravio prijedloge EK u cilju usklađenog

Izlaz iz krize treba biti uređen i koordiniran, a kako bi se spriječio povratak zaraze, istaknuo je Sassoli. Informirao je kako će EP 17. travnja glasovati o [rezoluciji na vlastitu inicijativu o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije Covida-19 i njezinih posljedica](#) u kojoj će EP pozvati dč na blisku solidarnost i suradnju s ciljem prevladavanja pandemije Covida-19. Zaključio je da EU mora biti ambiciozna jer europski građani očekuju brze odgovore kako bi mogli nastaviti sa svojim životima.

Sjednica je nastavljena plenarnom raspravom o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje protiv pandemije Covida-19 i njenih posljedica.

Usklađeno djelovanje EU-a za suzbijanje pandemije Covida-19 i njezinih posljedica

U raspravi sa zastupnicima sudjelovali su predsjednik EV-a Charles Michel i predsjednica EK Ursula von der Leyen.

Predsjednik EV-a Charles Michel naglasio je važnost zajedničkog djelovanja, solidarnosti te dijaloga između europskih institucija i dč. U kraćim je crtama predstavio rezultate triju održanih videokonferencijskih članova EV-a posvećenih krizi izazvanoj pandemijom Covida-19. Osobito je istaknuo rezultate [videokonferencije](#) održane 26. ožujka s ciljem utvrđivanja dalnjih mjera EU-a u okviru odgovora na izbijanje pandemije Covida-19 kada je postignut dogovor o nastavku rada u okviru sljedećih pet područja: (i) ograničavanje širenja virusa, (ii) osiguravanje medicinske opreme, s posebnim naglaskom na maskama i respiratorima, (iii) promicanje istraživanja, uključujući rad na cjepivu, (iv) otklanjanje socioekonomskih posljedica te (v) pružanje pomoći građanima blokiranim u trećim zemljama.

Osvrnuo se na predlaganje zajedničke strategije za oporavak i transformaciju europskog gospodarstva te je izdvojio prema njemu četiri ključna područja: (i) **funkcioniranje jedinstvenog tržišta** – osiguravanje nastavka pravilnog funkcioniranja jedinstvenog tržišta, s naglaskom na zeleni plan i digitalnu agendu, snažnu industrijsku strategiju, mala i srednja poduzetništva te kružno gospodarstvo; (ii) **strategija za opsežna ulaganja** – osiguravanje strateške neovisnosti EU-a i stvaranje snažne aktive s ciljem jačanja međunarodne uloge eura; osmišljavanje snažne strategije za velika ulaganja koja će imati europsku ambiciju te europsku i nacionalnu dimenziju; jačanje europskih napora u cilju ostvarivanja «pravog» europskog proračuna koji će biti sposoban iznjedriti instrumente za nošenje s krizama u budućnosti; (iii) **vanjsko djelovanje EU-a** – jačanje uloge kao i promicanje vrijednosti EU-a na globalnoj sceni, s naglaskom na strateško partnerstvo EU-a i Afrike; (iv) otpornost i upravljanje EU-a – jačanje kapaciteta EU-a za hitno djelovanje kao i procesa upravljanja i suradnje; u tom smislu Konferencija o budućnosti Europe mogla bi biti polazišna točka za razmjenu mišljenja i ideja u cilju ostvarivanja ove ambicije.

Predsjednica EK Ursula von der Leyen u svom je [izlagaju](#) odala počast svim građanima koji svojim doprinosom olakšavaju izvanrednu situaciju uzrokovanju pandemijom Covida-19, a osobito zdravstvenim djelatnicima. Osvrnula se na do sada poduzete mjere na razini EU-a za borbu protiv pandemije Covida-19, istaknuvši stvaranje zajedničkih zaliha medicinske opreme i zajedničko ulaganje u istraživanje cjepiva te organiziranu nabavu najhitnijih proizvoda na svjetskom tržištu kao i ukidanje carina i poreza na dodanu vrijednost pri uvozu medicinskih uređaja iz trećih zemalja. Podsetila je da je EK okupila tim najboljih stručnjaka iz cijele Europe koji redovito razmjenjuju znanja koja mogu spasiti živote.

EK je predložila usmjeravanje svih preostalih proračunskih sredstava za ovu godinu u program za hitnu potporu što omogućuje usmjeravanje gotovo 3 milijarde eura tamo gdje je najpotrebnije, poput nabave respiratora i zaštitne opreme, povećanje broja testiranja i medicinske pomoći najosjetljivijima, uključujući one koji su smješteni u izbjegličkim kampovima. EK je predložila ulaganje svih raspoloživih sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u prevladavanje krize izazvane koronavirusom, uz punu fleksibilnost. Pravila EU-a o državnoj potpori fleksibilnija su nego ikad. EK je u proteklih nekoliko dana odobrila instrumente koji će npr. hrvatskim poduzetnicima osigurati milijardu eura, 1,2 milijarde grčkim malim i srednjim poduzećima i 20 milijuna portugalskim ribarima.

Po prvi puta aktivirana je puna fleksibilnost u okviru Pakta o stabilnosti i rastu čime se, uz mјere koje poduzima Evropska središnja banka, osiguravaju značajni fiskalni i financijski kapaciteti. ECOFIN je prošli tjedan odobrio dodatnih 500 milijardi eura koji će biti dostupni svima kojima je pomoć potrebna. U tom kontekstu, von der Leyen je pozvala sve dč na što skorije pokretanje predloženih mјera iz novog programa SURE koji je EK predložila kako bi zaštitila građane EU-a od rizika nezaposlenosti putem kojega će biti osigurano 100 milijardi eura za pomoć vladama kako bi mogle nadoknaditi razliku zaposlenicima kojima je poslodavac morao smanjiti broj radnih sati ili pomoći samozaposlenima kojima je potrebna potpora. Ukupna vrijednost svih navedenih mјera koje čine zajednički odgovor EU-a iznosi više od tri bilijuna eura.

Imajući u vidu riječi jednih od utemeljitelja EU-a – Rossija i Spinellija, naglasila je potrebu odustajanja od ukorijenjenih stajališta i stavljanja iza sebe starih podjela, sporova i sumnji, i pozvala na ulaganje zajedničkih napora kako bi EU bila spremna za «novi svijet». Konstatirala je potrebu za jačanjem otpornosti i održivosti europskog gospodarstva, društva i načina života, te za velikim ulaganjima za ponovno pokretanje naših gospodarstava, odnosno Marshallov plan za oporavak Europe. Istaknula je kako će europski proračun, najznačajniji instrument koji EU ima na raspolaganju, biti glavni pokretač oporavka kao financijska poluga za ulaganja za obnovu jedinstvenog tržišta nakon krize uzrokovane koronavirusom. U tom smislu u sljedećem Višegodišnjem financijskom okviru (VFO) bit će potrebna inovativna rješenja i veći manevarski prostor kako bi se pokrenula velika javna i privatna ulaganja, s naglaskom na zelenu i digitalnu Europu te korištenjem prednosti kružnog gospodstva kako bi se smanjila ovisnost i povećala otpornost.

Zaključno, imajući u vidu kako oporavak od krize neće biti simetričan, von der Leyen je istaknula značaj kohezije i koherencije, dodavši kako jedinstveno tržište i kohezijska politika idu jedno uz drugo. Kriza će vjerojatno redefinirati europsku politiku, geopolitiku, a možda i samu globalizaciju te stoga EU treba ostati ujedinjena kako bi se nosila s izazovima «novog svijeta».

U sklopu **rasprave** zastupnici su, kao i tijekom prethodne sjednice 26. ožujka, izrazili snažnu potporu zdravstvenim djelatnicima kao i ostalim građanima koji svojim radom osiguravaju funkcioniranje društva te izrazili sućut obiteljima preminulih kao i brzi oporavak zaraženima. U velikoj mjeri su podržali mјere EK za koordinirano djelovanje EU-a u borbi protiv pandemije bolesti COVID-19 i njezinih posljedica.

Rasprava je zaključena donošenjem [rezolucije](#) EP-a o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije Covida-19 i njezinih posljedica koju su zajednički podnijeli klubovi zastupnika EPP-a, S&D-a, *Renew Europe* i Zelenih/ESS-a, a u kojoj EP izražava solidarnost sa svima pogodjenima ovom krizom. EP je pozvao na odlučniji odgovor EU-a za prevladavanje pandemije Covida-19 kao i na zajedničko europsko djelovanje, u skladu s Unijinim temeljnim načelom solidarnosti lojalne suradnje, kako bi se EU uspješno suočila s izazovom i iz ove krize izašla jača. U okviru prijedloga za gospodarski oporavak i jačanje ulaganja daje se potpora obveznicama za oporavak pokrivenim jamstvom iz proračuna EU-a. Predlaže se uspostava Fonda solidarnosti EU-a za Covid-19 u vrijednosti od barem 50 milijardi eura iz kojega bi se podupirali financijski naporci koje poduzimaju zdravstveni sektori svih dč tijekom aktualne krize kao i ulaganja u zdravstveni sektor u razdoblju nakon krize kako bi zdravstveni sustavi postali otporniji i usmjereni na najpotrebitije.

Doprinos plenarnoj sjednici koji je u ime Vijeća EU-a, odnosno hrvatskog Predsjedništva, uputila državna tajnica u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske zadužene za suradnju s EP-om Nikolina Brnjac dostupan je [ovdje](#).

Zakonodavne aktivnosti Europskog parlamenta

Zastupnici su dali [suglasnost za izmjene Uredbe](#) (EU, Euratom) br. 1311/2013 **kojom se uspostavlja Višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2014. – 2020.** Kako bi pomogla državama članicama da se suoči s izazovima i odgovore na posljedice pandemije Covida-19 EK je predložila povećanje sredstava Mechanizma Unije za civilnu zaštitu/rescEU u cilju koordinacije zajedničke nabave i povećanja zaliha lijekova, osobne zaštitne opreme i medicinskih proizvoda te radi repatrijacije europskih građana blokiranih izvan EU-a, povećanje sredstava Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) te aktivaciju Instrumenta za hitnu potporu uspostavljenog na vrhuncu izbjegličke krize 2016. s 2,7 milijardi eura za pomoć državama članicama. Slijedom toga **odobrene su dvije izmjene proračuna EU-a za finansijsku godinu 2020.** u ukupnom iznosu od 3,08 milijardi eura kao dio sveobuhvatnog skupa mjera EK za pružanje potpore u borbi protiv epidemije Covida-19.

Nadalje, odobrene su mobilizacija [Instrumenta fleksibilnosti](#) za 2020. za financiranje hitnih proračunskih mjera u kontekstu izbijanja bolesti Covid-19 i za jačanje Ureda europskog javnog tužitelja, mobilizacija [Instrumenta fleksibilnosti](#) za 2020. za financiranje hitnih proračunskih mjera u kontekstu izbijanja Covida-19 te mobilizacija [pričuve za nepredviđene izdatke](#) za 2020. za pružanje hitne pomoći državama članicama i daljnje jačanje mehanizma Unije za civilnu zaštitu/rescEU kao odgovor na izbijanje bolesti Covid-19.

Usvojena su i četiri stajališta EP-a u prvom čitanju radi donošenja uredbi u okviru paketa mjera za ublažavanje gospodarskih učinaka krize uzrokovane izbijanjem pandemije Covida-19.

Konačni rezultati glasovanja dostupni su [ovdje](#). Glasovanje se odvijalo putem e-pošte u četiri kruga. Prvo se glasovalo o zahtjevima za hitni postupak, u skladu sa [člankom 163](#). Poslovnika. Nakon objave rezultata glasovanja o zahtjevima za hitan postupak pristupilo se glasovanju o prijedlozima izmjena nacrta zakonodavnih akata koje je podnijela EK. Konačno se glasovalo o stajalištima EP-a u prvom čitanju o predloženim zakonodavnim prijedlozima.

Tijek zakonodavnog postupka u EP-u moguće je pratiti putem alata „[Zakonodavni opservatorij](#)“. Informacije o aktivnostima nacionalnih parlamenta u okviru postupka donošenja odluka u EU-u dostupne su na platformi [IPEX](#). Sveobuhvatni pregled aktivnosti svih dionika uključenih u zakonodavni postupak u EU-u dostupan je u bazi [EUR-Lex](#).

Detaljne informacije o aktivnostima hrvatskih zastupnika u EP-u, uključujući izlaganja na plenarnim sjednicama, dostupne su na [mrežnim stranicama zastupnika](#).

Sljedeća plenarna sjednica EP-a održat će se u Bruxellesu 13. i 14. svibnja 2020.

Informacija o sastancima predstavnika nacionalnih parlamenta u Europskom parlamentu

Obzirom na donesene mјere Europskog parlamenta usmjerene na sprečavanje širenja koronavirusa u travnju se nisu održavali sastanci predstavnika nacionalnih parlamenta država članica u Europskom parlamentu. U navedenom razdoblju komunikacija unutar mreže predstavnika nacionalnih parlamenta odvijala se elektroničkim putem.

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji obuhvaća suradnju Europskog parlamenta s nacionalnim parlamentima i suradnju nacionalnih parlamenta u okviru parlamentarne dimenzije Vijećem.

Sve konferencije, sastanci i ostale aktivnosti koje se odvijaju u okviru međuparlamentarne suradnje u Europskoj uniji do daljnjega se ne održavaju radi situacije povezane s pandemijom Covida-19.

